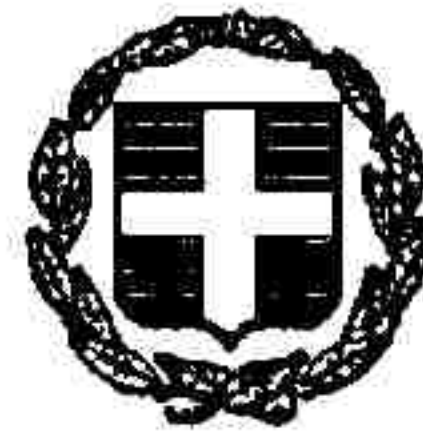

23 ΟΚΤ. 2012

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ.: 210-2124331 Fax : 210-5243522

Αθήνα, -22-10-2012
Αρ. Πρωτ.: 244

Προς
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
✓ Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Γενετικά Τροποποιημένοι Οργανισμοί-Δραστικές ουσίες φυτοπροστατευτικών προϊόντων»

ΣΧΕΤ: 1. Η Ερώτηση 2006/24-9-2012
2. Η Ερώτηση 2325/28-9-2012

Απαντώντας στις παραπάνω ερωτήσεις που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Μ. Κόλλια-Τσαρουχά** και **Π. Μουτσινάς**, σας πληροφορούμε τα εξής :

Η γενετική τροποποίηση αραβοσίτου NK603, αν και έχει λάβει έγκριση από την ΕΕ για χρήση σε τρόφιμα στις 3.3.2005 και μέχρι τις 2.3.2012, για χρήση σε πρόσθετα τροφίμων και ζωοτροφές, απαγορεύεται να καλλιεργηθεί τόσο στην Ε.Ε. όσο και στην Ελλάδα.

Η χώρα μας είναι ένα από τα Κράτη-Μέλη (Κ-Μ) της Ε.Ε. που έχουν υιοθετήσει αρνητική θέση σε όλες τις διαδικασίες έγκρισης των Γενετικά Τροποποιημένων Οργανισμών (ΓΤΟ) στην ΕΕ, καθώς θεωρεί ότι δεν παρέχονται επαρκείς εγγυήσεις ασφάλειας της χρήσης τους ως τρόφιμα ή /και ζωοτροφές.

Γενικότερα, η έγκριση ελευθέρωσης στο περιβάλλον μιας γενετικής τροποποίησης για οποιαδήποτε χρήση (καλλιέργεια, τρόφιμο, ζωοτροφή κ.ά) ρυθμίζεται με κοινοτική νομοθεσία. Στην περίπτωση που δοθεί έγκριση καλλιέργειας από την Ε. Επιτροπή, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα απαγόρευσης της καλλιέργειας στην επικράτειά τους.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), αντιμετωπίζοντας με ιδιαίτερη ευαισθησία την ανησυχία των καταναλωτών για τυχόν επιπτώσεις των ΓΤΟ στην υγεία και το περιβάλλον, έχει αποφασίσει την απαγόρευση:

- Της χρήσης και εμπορίας της γενετικής τροποποίησης αραβοσίτου MON810 στο περιβάλλον ως σπόρος σποράς για καλλιέργεια (ΥΑ 168437/07-09-2011, ΦΕΚ 2241/τ.Β') για δύο έτη. Η απαγόρευση αυτή εφαρμόζεται για τέταρτη συνεχή φορά.

- Της χρήσης και εμπορίας της γενετικής τροποποίησης γεώμηλου EH92-527-1 στο περιβάλλον ως πολλαπλασιαστικό υλικό για καλλιέργεια για τρία έτη (ΥΑ 317/51441/2012/02-05-2012, ΦΕΚ 1567/τ.Β').

Αναφορικά με τους ελέγχους, σημειώνεται ότι οι συμβατικοί σπόροι σποράς βαμβακιού, αραβοσίτου, βιομηχανικής τομάτας, ελαιοκράμβης, σόγιας και τεύτλων που παράγονται ή διακινούνται στη χώρα μας ή εισάγονται από Τρίτη χώρα, ελέγχονται για την παρουσία πιθανών προσμίξεων με γενετικά τροποποιημένους σπόρους.

Το θέμα των ελέγχων έχει ρυθμιστεί από το 2001 με εθνική νομοθεσία, δεδομένου ότι μέχρι σήμερα δεν έχει ρυθμιστεί σε κοινοτικό επίπεδο. Συγκεκριμένα, θεσπίστηκε ο «Τεχνικός κανονισμός πιστοποίησης και ελέγχου κατά την εμπορία σπόρων προς σπορά συμβατικών ποικιλιών καλλιεργούμενων φυτικών ειδών για την παρουσία προσμίξεων από γενετικά τροποποιημένους σπόρους» (ΚΥΑ 332657/16-2-2001, ΦΕΚ 176Β/21-2-2001). Οι σπόροι σποράς των παραπάνω ειδών που δεν πληρούν τους όρους της παραπάνω ΚΥΑ, είτε εξάγονται εκτός εθνικού χώρου είτε καταστρέφονται.

Όσον αφορά στα τρόφιμα, τα οποία περιέχουν, αποτελούνται ή παράγονται από ΓΤΟ, επιτρέπεται να κυκλοφορούν στην αγορά της Ε.Ε. εφόσον έχουν εγκριθεί σύμφωνα με τη διαδικασία έγκρισης που καθορίζεται με τον Καν. (ΕΚ) 1829/2003. Τα εγκεκριμένα γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα και οι εγκεκριμένες γενετικά τροποποιημένες ζωοτροφές έχουν καταγραφεί στο κεντρικό μητρώο της ΕΕ (<http://ec.europa.eu/food/dyna/gm-register/index-en.cfm>). Στο ίδιο μητρώο αναφέρονται τα τρόφιμα και οι ζωοτροφές, για τα οποία εκκρεμεί έγκριση, έχει λήξει η έγκρισή τους ή έχουν αποσυρθεί από την αγορά της ΕΕ.

Για το έτος 2012, καταρτίστηκε από το ΥΠΑΑΤ «Πρόγραμμα επίσημου ελέγχου κατά την εισαγωγή τροφίμων μη ζωικής προέλευσης», βάσει ανάλυσης κινδύνου, όπως απαιτείται από τον Καν. (ΕΚ) 882/2004. Το πρόγραμμα εφαρμόζεται από τις αρμόδιες αρχές ελέγχου, δηλαδή στα Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου (ΠΚΠΦ & ΠΕ) του ΥΠΑΑΤ και τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ των Περιφερειακών Ενοτήτων).

Οι αρμόδιες αρχές ελέγχου, στο πλαίσιο εφαρμογής του ανωτέρω προγράμματος, ενημερώνουν το ΥΠΑΑΤ, σε τριμηνιαία βάση, για τα αποτελέσματα των ελέγχων τους. Κατά τη διάρκεια του έτους, το πρόγραμμα μπορεί να αναθεωρηθεί, σε κάθε περίπτωση που θα κριθεί αναγκαίο, όπως για παράδειγμα σε περίπτωση που προστεθούν νέα τρόφιμα στην ειδική ενωσιακή νομοθεσία ή μετά από την εμφάνιση αυξημένου κινδύνου. Η συνολική αξιολόγηση του προγράμματος καταγράφεται στα Πολυετή Ολοκληρωμένα Εθνικά Σχέδια Ελέγχων (ΠΟΕΣΕ) κάθε έτους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία των προαναφερθέντων ελέγχων, δεν έχουν πραγματοποιηθεί εισαγωγές στη χώρα μας φορτίων του γενετικά τροποποιημένου αραβοσίτου NK603 ή προϊόντων αυτού που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση.

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι η κυκλοφορία των εγκεκριμένων γενετικά τροποποιημένων τροφίμων υπόκειται στις απαιτήσεις ιχνηλασιμότητας και επισήμανσης που καθορίζονται στα άρθρα 12 και 13 του Καν. (ΕΚ) 1829/2003 και στα άρθρα 4 και 5 του Καν. (ΕΚ) 1830/2003.

Σύμφωνα με τους ανωτέρω κανονισμούς και προκειμένου να αποφεύγεται η παραπλάνηση του καταναλωτή «για τα προϊόντα που περιέχουν ή αποτελούνται από ΓΤΟ», καθώς και γι' αυτά που «παράγονται από ή περιέχουν συστατικά που παράγονται από ΓΤΟ», οι φορείς διακίνησης διασφαλίζουν ότι για τα προσυσκευασμένα προϊόντα που αποτελούνται από ή περιέχουν ΓΤΟ, αναγράφεται στην ετικέτα του προϊόντος «γενετικώς τροποποιημένο» ή «παράγεται από γενετικώς τροποποιημένο (ονομασία του Συστατικού)», ενώ για τα μη προσυσκευασμένα προϊόντα που προσφέρονται στον τελικό καταναλωτή, τα ανωτέρω αναγράφονται επί του εκθετηρίου του προϊόντος, ή πλησίον αυτού με μόνιμο και ορατό τρόπο.

Αναφορικά με το ζιζανιοκτόνο Roundup, το οποίο περιέχει τη δραστική ουσία (φυτοπροστατευτικό προϊόν) glyphosate, σημειώνεται ότι η συγκεκριμένη δραστική ουσία εγκρίθηκε σε επίπεδο ΕΕ, με την Οδηγία 2001/99/ΕΚ και την καταχώρισή της στο Παράρτημα 1 της Οδηγίας 91/414 «σχετικά με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά», ενώ με την Οδηγία 2010/77/ΕΚ, δόθηκε παράταση στην ημερομηνία λήξης της καταχώρισης για μεγάλο αριθμό δραστικών ουσιών, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται και η glyphosate.

Η καταχώριση της εν λόγω δραστικής ουσίας στο Παράρτημα 1 έγινε σύμφωνα με τις απαιτούμενες από την Οδηγία διαδικασίες, που αφορούν στην αξιολόγηση της δραστικής glyphosate σε διάφορους τομείς, συμπεριλαμβανομένων αυτών της Τοξικολογίας Θηλαστικών και της Τύχης και Συμπεριφοράς στο Περιβάλλον. Στη διαδικασία της ευρωπαϊκής αξιολόγησης και έγκρισης έλαβαν μέρος όλα τα Κράτη – Μέλη, η EFSA και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Τα εγκεκριμένα στην Ελλάδα σκευάσματα, που περιέχουν τη δραστική ουσία glyphosate και έχουν το εμπορικό όνομα «Roundup», κυκλοφορούν σε διάφορες μορφές και περιεκτικότητες (π.χ. 36%, 12%, 68%, σε υγρή μορφή ή κόκκους). Σε περίπτωση ανάκλησης εγκρίσεων σκευασμάτων με δραστική ουσία glyphosate, αυτή θα αφορά τόσο το Roundup όσο και όλα τα αντίστοιχα σκευάσματα, τα οποία έχουν λάβει έγκριση διάθεσης στην αγορά, κατόπιν επιστημονικής αξιολόγησης των στοιχείων του φακέλου του σκευάσματος, καθώς και θετικής γνωμοδότησης από το Ανώτατο Συμβούλιο Γεωργικών Φαρμάκων (ΑΣΥΓΕΦ).

Επισημαίνεται ότι, η τοξικότητα μίας ουσίας δεν αποτελεί συνάρτηση μόνο της δομής της αλλά και της συγκέντρωσης, στην οποία εκτίθεται σε αυτήν ένας οργανισμός ή το περιβάλλον. Στις δόσεις που το κάθε εγκεκριμένο σκεύασμα αναμένεται να εφαρμοστεί στον αγρό, σύμφωνα πάντα με την ετικέτα του, δεν αναμένονται δυσμενείς επιπτώσεις τόσο στον άνθρωπο όσο και στο περιβάλλον. Επιπλέον, η συμμόρφωση των αγροτών για την ορθή χρήση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων ελέγχεται από το ΥΠΑΑΤ μέσω του

δείκτη ΑΟΥ (Ανώτατο Όριο Υπολειμμάτων) στα τρόφιμα.

Τα Ανώτατα Όρια Υπολειμμάτων για όλες στις δραστικές ουσίες, συμπεριλαμβανομένης της glyphosate, καθορίζονται σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, σύμφωνα με τον Καν. 396/2005, και είναι, συγκρινόμενα με τα αντίστοιχα όρια των ΗΠΑ, κατά πολύ αυστηρότερα. Τα ΑΟΥ είναι ανηρτημένα στην ιστοσελίδα της ΕΕ (http://ec.europa.eu/sanco_pesticides/public/index), διαθέσιμα σε κάθε ενδιαφερόμενο.

Επισημαίνεται ότι, κάθε Κράτος – Μέλος της ΕΕ που λαμβάνει γνώση νέων στοιχείων, τα οποία προκαλούν υποψίες για πρόκληση ανεπιθύμητων ενεργειών στον άνθρωπο ή στο περιβάλλον, μπορεί να απευθυνθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή με σχετικό ερώτημα, το οποίο ακολούθως διερευνάται από την αρμόδια Ευρωπαϊκή Αρχή για την αξιολόγηση κινδύνου της EFSA.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΞΙΜΟΣ ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

- 1.Βουλευτή κα Μ. Κόλλια- Τσαρουχά
- 2.Βουλευτή κ. Π. Μουτσινά